

אבל למעלה מי דברי הכל פטור –

But higher than ten, everyone agrees that he is פטור.

OVERVIEW

One of the תולדות of מלאכת הוצאה is מושיט - passing. מושיט is the act of passing an object from one רה"י to an adjacent רה"י, when both רה"י are on the same side of a רה"ר, and the space between the two רה"י is a רה"ר. For example two adjacent porches - that are not touching each other - that protrude over the street, and the space between them is over a רה"ר.

The תולדה מושיט was in the משכן.² There were four wagons that were used to transport the קרשים of the משכן. These four wagons, when they were to be loaded by the לויים, were in the רה"ר in a specific manner. The wagons faced the flow of traffic, two wagons on the left side of the street one in front of the other in the direction of traffic, and the other two parallel to them on their right also facing the direction of traffic one in front of the other. Like two double parked cars.

The לויים picked up the קרשים from the רה"ר, where they were lying behind the wagons, and placed them first on the rear wagon(s), the one(s) closest to them. (This is where we find הכנסה in the משכן, the לויים picking up the קרשים from the רה"ר and placing them on the wagons, which is a רה"י. Each wagon was ten טפחים high and more than טפחים ד' על ד' in area, which renders it a רה"י.)

Once the rear wagon was loaded, the לויים loaded the front wagon from the rear wagon, passing the קרשים from the rear wagon to the wagon in front of it. The קרשים were never passed to the wagon parallel to it, only to the one in front. The קרשים were always passed hand to hand from one wagon to the next, never thrown.³ Each wagon as mentioned was a רה"י, and when the לוי passed the board from one wagon to the one in front he passed it from a רה"י to a רה"י over a רה"ר, which is the small area between the wagons.

The גמרא discusses whether throwing רה"ר לרה"י דרך רה"ר is also חייב, because we derive it from מושיט⁴, or it is פטור, because in the משכן there was only מושיט and not זורק, and לא ילפינן זורק ממושיט.

¹ This, and the following three תוספות on this עמוד are referencing the גמרא on דף ד' עמוד ב'.

² See פשט that by מלאכת הוצאה even the תולדות are required to be in the משכן.

³ Either not to break them זורק ד, ב, ד"ה זורק, or because they were too heavy שכך רש"י, etc.

⁴ See following תוס' ד"ה דרבי עקיבא

Our תוספות discusses what is the דין if the act of מושיט over the רה"ר occurred at a height of less than ten טפחים high from the street level⁵. In the משכן the act of מושיט was above ten טפחים high, because the wagons themselves were ten טפחים high. The question is, do we derive a מושיט that is less than ten טפחים high, from the משכן where מושיט was above ten טפחים high and he is חייב, or do we assume that we cannot derive it and he is פטור.

יש להוכיח קצת⁶ מכאן דמושיט חייב נמי למטה מי' -

We can partially prove from this statement of רבה that one who is מושיט from a רה"ר to a רה"י through a רה"ר, less than ten טפחים high from the floor of the רה"ר, is חייב -

דאם תמצא לומר פטור שלא מצינו במשכן מושיט למטה מי' -

For if you will say that he is פטור, because we do not find in the משכן a case of מושיט less than ten טפחים high, then there is a difficulty, namely -

דאם כן לימא הכא אבל למעלה מי' דברי הכל חייב דילפינן זורק ממושיט⁷ -

for if this is so that מושיט is למטה מי', פטור למטה מי' רבה should have said here that if however the object was thrown above ten טפחים, everyone agrees that he is חייב, because we derive the case of זורק (throwing an object from a רה"י to a רה"י through a רה"ר) from מושיט, that just like מושיט is חייב higher than ten טפחים so too is זורק. What compelled רבה to say that הכל פטור, למעלה מי' דברי הכל חייב, when רבה could just as well have said הכל חייב, אבל למעלה מי' דברי הכל חייב, and nothing would be affected. This is a valid question (and difficulty) if we would assume that מושיט is למטה מי' - פטור למטה מי' -

אבל עתה דמושיט חייב למטה מי' אז לא מצי למימר למעלה מי' דברי הכל חייב -

However if we are now willing to assume what תוספות is setting out to prove, namely that מושיט is חייב [even] למטה מי', we can well understand why רבה concludes מושיט ממזיק דלא ילפינן זורק ממזיק, because if מושיט is חייב למטה מי', then it is well understood that רבה cannot say that זורק higher than ten טפחים, everyone says that the זורק is חייב, because we derive זורק from מושיט -

דאם כן למטה מי' מאי טעמא פטור זורק -

For if the foregoing is true that we derive זורק from מושיט in a case of higher than ten טפחים, that he is חייב, what is the reason that the חכמים say that a זורק מרה"י is פטור, לרה"י דרך רה"ר למטה מי' he should be חייב even if they do not hold of קלוטה, he should be חייב by זורק למטה מי' because we derive it from מושיט, just as we derive it by למעלה מי'.

⁵ See 'Thinking it over' #3.

⁶ See 'Thinking it over' # 1.

⁷ See 'Thinking it over' # 2.

Therefore רבה must conclude זורק ממושיט דלא ילפינן זורק ממושיט, so we understand why the חכמים say that זורק למטה מי' is פטור, even though מושיט is חייב למטה מי', because the חכמים (and חכמים) maintain that we do not derive זורק ממושיט neither למטה מי' nor למעלה מי' (ר"ע).

continues to explain himself, why he initially stated that it is only a partial proof; implying that it is not a conclusive proof.

ומיהו אינו הוכחה דלא מצי למימר דלכולי עלמא ילפינן זורק ממושיט -

However it is not a conclusive proof that מושיט is חייב למטה מי', **for the גמרא could not have said that everyone holds that we derive זורק from מושיט**. This question, “why רבה did not actually say זורק ממושיט דילפינן זורק ממושיט”, formed the basis of proof that מושיט is חייב למטה מי'; however there is another explanation why רבה could not have said it (even if we maintain מושיט is חייב למטה מי' - (פטור למטה מי' -

דאם כן הא דתנן לקמן בהזורק (צו,א) "היו שתיהן בדיוטא אחת הזורק פטור והמושיט חייב" - For if רבה would say so (כ"ע ילפינן זורק ממושיט), we would have a difficulty, from that which learnt in a משנה in הזורק, “If both porches were on the same side of the רה"ר, one that throws it from one porch to the other, passing over the רה"ר, is פטור, but the one who passes it from one porch to the other is חייב” -

אלמא לא ילפינן זורק ממושיט אמאן תרמייה -

It is evident that this משנה סתם maintains that we **do not derive זורק ממושיט**, so if רבה here was to conclude זורק ממושיט דילפינן זורק ממושיט, then the question would arise, **who would be the author** of the משנה in הזורק, since we would have said here, that *everyone* agrees that we do derive זורק ממושיט, that would be in direct contradiction to the משנה in הזורק which clearly maintains that we do not derive זורק ממושיט.

In conclusion: the reason why רבה did not say זורק ממושיט דילפינן זורק ממושיט, is not because we are concerned why then do the חכמים maintain that he is פטור (when they should have said that he is חייב, since we are deriving זורק ממושיט), thereby proving that מושיט is חייב למטה מי', for in reality we can maintain that מושיט is חייב למטה מי', and the reason רבה did not say חייב למטה מי' ד"ה חייב למעלה מי' is because it would be in direct contradiction to the משנה in הזורק which maintains that זורק ממושיט דילפינן זורק ממושיט.

proves his point:

תדע⁸ דהא כי נמי נימא דמושיט חייב למטה מי' -

I will prove it to you so **you will know** that the reason the גמרא did not say זורק ממושיט דילפינן זורק ממושיט, has nothing to do whether מושיט is חייב למטה מי' or not, **for even if we would assume that מושיט is חייב למטה מי' -**

הוי מצי למימר דלכולא עלמא ילפינן זורק ממושיט -

⁸ See 'Thinking it over # 4.

The זורק ממושיט still **could have said that everyone agrees that we derive** גמרא, and there would be no problem why the חכמים hold that זורק למטה מי' is פטור, for since we derive זורק ממושיט, he should be חייב; this is no question because in truth -

ובדיוטא אחת בין למטה מי' בין למעלה מי' דברי הכל חייב -

For if the מחלוקת was discussing a case where the two רה"י were **on the same side** of the רה"ר, then the דין would be (even) according to the חכמים **whether** it passed over the רה"ר **below ten** טפחים **or above ten** טפחים, in either case **everyone would agree that he is חייב**, because we derive זורק ממושיט; the reason the חכמים argue and say that he is פטור is because -

ופליגי למטה מי' בזו כנגד זו -

They are arguing in a case where he was זורק **below ten** טפחים where the two רה"י were not adjacent to each other, **but one opposite the other**, in such a case we cannot derive זורק ממושיט, because מושיט itself is only בדיוטא אחת and not בזו כנגד זו, and their argument is -

דמר סבר אמרינן קלוטה כמי שהונחה דמי ומר סבר לא אמרינן -

That one master – רבי עקיבא – maintains that we say דמי **and קלוטה כמי שהונחה דמי** **– the חכמים – he is חייב because of לרה"ר** **– the חכמים – maintain that we do not say דמי** **קלוטה כמי שהונחה דמי** **and therefore he is פטור.**

It is evident that even if we maintain that מושיט is חייב למטה מי', we still would have been able to say ד"ה חייב דילפינן זורק ממושיט, and there would be no difficulty of explaining why the רבנן are מושיט itself, where זו כנגד זו, would be in a case of ר"ע ורבנן between מחלוקת, פטור למטה מי' is פטור, and therefore the חכמים can maintain that זורק מרה"י לרה"י דרך רה"ר, because they do not hold of קלוטה, and מושיט וזורק are both פטור למטה מי' (and למעלה מי') in a case of זו כנגד זו. If so, why then did the גמרא have to say זורק ממושיט דלא ילפינן זורק ממושיט, when we could have said just as well that ד"ה הכל חייב דילפינן זורק ממושיט? The answer is -

אלא דלא מצי למימר דלכולא עלמא ילפינן זורק ממושיט משום מתניתין דהזורק⁹ -

זורק **could not have said that everyone agrees that we derive** גמרא, **ממושיט**, because even though we would not have the problem of זורק למטה מי' as explained above, nevertheless רבה does not say זורק ממושיט, **because of the משנה in הזורק** which states clearly that זורק מרה"י לרה"י דרך רה"ר, so חייב מושיט is פטור and זורק מרה"י לרה"י דרך רה"ר, so חייב, דילפינן זורק ממושיט is זורק, how can we say here that *everybody agrees* that זורק ממושיט is זורק.

ולמאי שנפרש בסמוך אתי נמי שפיר דלא נקט הכי:

And according to what we will shortly explain¹⁰ there is also another good

⁹ From the "ואפילו הושיט למעלה" when he is discussing the חיוב of מושיט, where he says (הל' שבת פי"ג הי"ח) and from the "ואפילו הושיט למטה" (סי' שמו סעיף י') (in לשון שו"ע אדמה"ז), where he states concerning the חיוב of מושיט that he is חייב למטה מי' מושיט, it seems that they maintain that מושיט is חייב "אע"פ שהוא למעלה מעשרה".

¹⁰ see TIE footnote # 9. תוד"ה דאמרינן

reason **that רבה does not say it in this manner**, i.e. that למעלה מ' ד"ה חייב דילפינן זורק ממושיט.

SUMMARY

רבה initially proved that מושיט מ' is from the fact that רבה concluded אבל למעלה, instead of saying אבל למעלה מ', ד"ה פטור דלא ילפינן זורק ממושיט, because if we would say the latter we would have the problem why the חכמים maintain פטור by מ' ד"ה חייב דילפינן זורק ממושיט. However תוס' concludes that למעלה מ' ד"ה חייב רבה would conclude in reality there would be no difficulty if רבה would conclude חייב מ', because the מחלוקת is בזו כנגד זו, and therefore the real reason why the גמרא does not say חייב מ' ד"ה חייב, is in order not to contradict the משנה in הזורק, which states clearly that הזורק פטור.

THINKING IT OVER

1. תוספות begins by saying, we can partially prove that 'מושיט חייב למטה מי';¹¹ later תוספות refutes his proof. What was תוספות thinking in the beginning; if he knew of the refutation, then there is no proof at all, and if not, why is it only a partial proof?¹²

2. למעלה מ' פטור רבה said bases his proof on the issue why רבה could have said למעלה מ' חייב;¹³ granted that רבה could have said either one, but he chose one, so what is the 'Proof'?!¹⁴

3. פטור or חייב is מושיט למטה מי' is discussing whether תוספות.¹⁵ How is it possible to be a מושיט למטה מי', since you are in a רה"י which by definition has walls or a height of ten טפחים (like the wagons in the משכן), so when you extend your hand from the רה"י, you are automatically למעלה מי'?

4. In *תוספות* refutation of the proof there are two parts: one begins *ומיהו אינה הוכחה* (because of the *משנה* in *הזורק*) and later *תדע* (because of *זו כנגד זו*).¹⁶ How

¹¹ See footnote # 6.

¹² See מנחת איש.

¹³ See footnote # 7.

¹⁴ See TIE תוס' ד"ה דאמרינן, 'Thinking it over' # 4.

¹⁵ See footnote # 5.

¹⁶ See footnote # 8.

does one distinguish between these two aspects of תוספות refutation? (Why is one referred to as ומיהו אינה הוכחה, and the other as תדע?)

5. We can seemingly prove that מושיט is חייב למטה מי' from the second option of רבה, that the מחלוקת is למעלה מי' (whether ממושיט זורק), however למטה מי' ד"ה (פטור למטה מי' מושיט), could have concluded קלוטה וכו' for we do not say חייב למטה מי' ד"ה פטור. However if we maintain that מושיט למטה מי' is חייב, then it is understood why רבה could not conclude that קלוטה לאו וכו', nevertheless according to ר"ע he will be חייב למטה מי' since ר"ע maintains ממושיט זורק.¹⁷

6. אבל למעלה מי' ד"ה רבה says why did not פטור למטה מי' מושיט argue that if מושיט is חייב דילפינן זורק ממושיט. If רבה would have said it this way (assuming that מושיט is מושיט (למעלה מי'), it would turn out that that זורק is more similar to מושיט (למעלה מי'), that מושיט למטה מי' is similar to מושיט למעלה מי'; for we do derive זורק ממושיט (למעלה מי') but we do not derive מושיט (למעלה מי') from ממושיט (למעלה מי'). This logic that זורק is more similar to מושיט than למעלה מי' to למטה מי' is inconsistent. For according to the conclusion that מושיט is חייב למטה מי' and everyone maintains that because למעלה מי' פטור, we see that למטה מי' is more similar to זורק (for לא ילפינן זורק מושיט) than למטה מי' (since מושיט is חייב למטה מי') (למעלה מי').¹⁸ What is תוספות proof?¹⁹

¹⁷ See מהרש"א.

¹⁸ Alternately if מושיט is פטור למטה מי' (since we cannot derive למטה מי' from למעלה מי'), then we definitely cannot derive ממושיט זורק!

¹⁹ See אור החמה and חי' רע"א.